

Onderwerp
 Investerings ecologische maatregelen Markermeer

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten
 1. De middelen ad € 1,5 mln. die reeds beschikbaar zijn gesteld binnen de reserves voor realisatie van de Luwtemaatregelen Hoornse Hop in te zetten voor realisatie van natuurmaatregelen langs de Houtribdijk in het Markermeer, ter versterking van het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem.
2. Doelstelling programmabegroting
 In de programmabegroting 2017 is in hoofdstuk 7.3 Gebiedsontwikkeling - Zuidelijk Flevoland de volgende doelstelling opgenomen: 'In het Markermeer-IJmeer zijn natuur en recreatiemogelijkheden ontwikkeld als onderdeel van een Toekomstbestendig Ecologisch Systeem.'
3. Eerdere behandeling
 Luwtemaatregelen Hoornse Hop is een van de maatregelen in de realisatie van een toekomstbestendig ecologisch systeem (TBES) in het Markermeer-IJmeer. Uw Staten hebben 11 juli 2012 besloten hieraan € 1,5 miljoen bij te dragen (project totaal € 9 miljoen: € 6 miljoen van Rijk + € 1,5 miljoen per provincie). De minister van I&M heeft in 2016, in overleg met de provincies Flevoland en Noord-Holland, besloten om de planfase voor de Luwtemaatregelen Hoornse Hop stop te zetten omdat op basis van nieuwe kennis bleek dat deze maatregel op deze locatie onvoldoende effect zou hebben. Daarop is door alle partijen verenigd in de Stuurgroep Markermeer IJmeer een verkenning gestart om te bepalen welke alternatieve maatregelen op korte termijn wel een betekenisvolle bijdrage aan het TBES en daarmee ook de economische potentie van het gebied kan leveren. Dit is de verkenning Ecologische Maatregelen Markermeer (EMM). Uw Staten zijn hier middels een mededeling aan PS d.d. 18 oktober 2016 (#1978559) over geïnformeerd.
4. Bevoegdheden PS en doel behandeling
 Provinciale Staten hebben eerder reeds besloten om geld beschikbaar te stellen aan de TBES-maatregel Luwtemaatregelen Hoornse Hop. De bedoeling is om dit geld te besteden aan een ander project met het zelfde doel. De benodigde middelen ad € 1,5 miljoen zijn gereserveerd binnen de bestemmingsreserves. Het onttrekken van middelen aan de reserves is een bevoegdheid van Provinciale Staten.
5. Verdere behandeling PS
 Provinciale Staten zal periodiek geïnformeerd worden over de voortgang van het project, onder andere middels de reguliere P&C-cyclus.
6. Korte toelichting op voorstel
 De verkenning naar een alternatieve maatregel die bijdraagt aan het TBES is afgerond en de Stuurgroep Markermeer-IJmeer heeft aan de minister geadviseerd waar de middelen effectief kunnen worden ingezet om een volgende stap in de richting van een TBES te maken. Het betreft twee projecten die met de beschikbare middelen op korte termijn realiseerbaar zijn, passen binnen de toekomstvisie op het Markermeer IJmeer en ecologisch van betekenis zijn. Het betreft een verbetering van de land-water overgang langs de Noord-Hollandse Markermeerkust (€ 3 miljoen, waarvan € 1,5 miljoen van

Provinciale Staten
 13 december 2017

Agendapunt

Lelystad

Registratienummer
 2134403

Inlichtingen
 S.M. van der Vegt

Afdeling/Bureau
 GE

Portefeuillehouder
 Rijsberman, M.A.

Routing

Commissie Duurzaamheid:
 22 november 2017

provincie Noord-Holland en € 1,5 miljoen van het Rijk) en een verdere uitbreiding van de zandige land water overgang langs de Houtribdijk ter hoogte van het Enkhuizerzand (€ 6 miljoen, waarvan € 1,5 miljoen van de provincie Flevoland en € 4,5 miljoen van het Rijk).

7. Beoogd effect

In 2014 hebben uw Staten ingestemd met de Bestuursovereenkomst Amsterdam-Almere-Markermeer. Hiermee stellen Rijk en regio een toekomstperspectief vast voor o.a. het Markermeer en IJmeer: een TBES dat zorgt voor een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving met aantrekkelijke natuur- en recreatiegebieden.

8. Argumenten

1.1 *Het inzetten van middelen voor natuurontwikkeling langs de Houtribdijk ter hoogte van Enkhuizerzand levert toegevoegde waarde voor het TBES*

Het gebied is relatief ondiep, heeft een zandbodem en veel golfdynamiek. Dit zijn omstandigheden die nergens anders in het Markermeer voorkomen. Door op een deel van het Enkhuizerzand luwtedammen en lokale verondiepingen toe te voegen worden de omstandigheden verbeterd voor groei van waterplanten, opgroeiende jonge vis en ruiende vogels. De bestaande waarden in dit gebied worden niet aangetast, maar aangevuld. Hiermee neemt de diversiteit in het Markermeer-IJmeer toe.

1.2 *De middelen kunnen op deze locatie effectief worden ingezet door geringe diepte en meekoppelkansen met dijkversterking*

Doordat het water in dit deel van het Markermeer niet zo heel diep is, kan relatief veel oppervlakte worden gerealiseerd. De uitvoering kan waarschijnlijk onderdeel worden van het dijkversterkingsproject Houtribdijk. Het past binnen de ruimtelijke kaders (bestemmingsplan). Dit is effectief in tijd en capaciteit.

1.3 *Deze maatregel draagt bij aan de TBES doelen*

Ondiep helder water en land-water overgangen zijn belangrijke onderdelen van het TBES waar dit project aan bijdraagt.

1.4 *Dekking vindt plaats uit de reeds gereserveerde middelen binnen de bestemmingsreserves*

Naar aanleiding van uw Statenbesluit over TBES, d.d. 11 juli 2012, zijn er binnen de bestemmingsreserves € 1,5 miljoen (reserve strategische projecten € 1 miljoen en reserve procesgelde gebiedsontwikkeling € 0,5 miljoen) aan middelen gereserveerd voor de Hoornse Hop. Met het voorliggende voorstel worden de gereserveerde middelen voor de Hoornse Hop alternatief ingezet voor een bijdrage aan de stapsgewijze realisatie van het TBES.

Als u instemt met deze herbestemming van de Hoornse Hop middelen zullen wij de verdere afhandeling t.z.t., via mandaatwijziging, afdoen op basis van betaalverzoeken.

9. Kanttekeningen

Er is een MIRT-verkenning uitgevoerd. Daarbij zijn alle kansen voor natuurontwikkeling langs de kusten van het Markermeer-IJmeer beschouwd. Als resultaat van deze verkenning heeft de Stuurgroep Markermeer-IJmeer aan de minister geadviseerd waar de voor de Luwtmaatregelen Hoornse Hop gereserveerde totale middelen (€ 9 miljoen) effectief kunnen worden ingezet voor realisatie van het TBES. De Stuurgroep heeft geadviseerd de middelen over 2 projecten te verdelen, te weten 'achteroevers' langs de Noord-Hollandse kust en natuurontwikkeling langs de Houtribdijk ter hoogte van het Enkhuizerzand (ook wel 'Trintelzand B' genoemd). De verkenning wijst uit dat de middelen hier de meeste toegevoegde waarde hebben. Dit betekent dat de middelen niet worden toegevoegd aan de andere projecten langs de Flevolandse kust: Marker Wadden (1ste fase PLUS) en een verbinding tussen Lepelaarplassen/Oostvaardersplassen en Markermeer. De verkenning laat zien dat het project vispassage/vooroever Lepelaarplassen/Oostvaardersplassen nog onvoldragen is en nadere uitwerking nodig heeft, met daarbij aandacht voor waterveiligheid en koppelingen met het beheer van de Oostvaardersplassen en de ontwikkeling van Nationaal Park Nieuwland. Een bijdrage aan Marker Wadden levert ook ecologische meerwaarde, maar de effectiviteit langs de Houtribdijk is volgens de verkenning groter.

Statenvoorstel

Registratie

2134403

Bladnummer

3

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Rapport verkenning ecologische maatregel Markermeer van Sweco	2137926	bijgevoegd
		Tot
		Tot